

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA
DEPARTAMENT POSTĘPOWANIA
SĄDOWEGO
WYDZIAŁ SKARGI NADZWYCZAJNEJ
ul. Postępu 3
02-676 WARSZAWA

Sygn. akt 1001-4.Sn.465.2022

Warszawa, dnia 17.03 2022 r.

666

SĄD OKRĘGOWY w Warszawie	
BIURO PODAWCZE - Czerniakowska 100	
Dnia	21-03-2022
Godz.	10:28
Nr	505
Zal.	4 tomy
Teresa Grabowska	

Sąd Okręgowy w Warszawie

XX Wydział Gospodarczy

ul. Czerniakowska 100

00-454 Warszawa

W załączeniu zwracam akta sprawy o sygn. XX GNe 305/12 z powództwa eBilet Sp.z.o.o. przeciwko Piotrowi Krupie o zapłatę (cztery tomy).

Anna Szymańska

prokurator
delegowana do Prokuratury Krajowej

Załączniki:

- jak w treści pisma

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Sygn. 1001-4.Sn.465.2022

G67

SĄD OKRĘGOWY w Warszawie	
BIURO PODAWCZE - Czerniskowska 100	
Dnia	21-03-2022
Godz.	13:40
Nr	526
Zal.	2-16.09.2022
Teresa Grabowska	

Warszawa, dnia 16-03. 2022 r.

Sąd Najwyższy
Izba Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych
za pośrednictwem
Sądu Okręgowego
w Warszawie
XX Wydział Gospodarczy

2022-03-22
.....
2022-03-22
.....

Powód:

eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

ul. Mokotowska 57 lok. 9

00-542 Warszawa

NIP 5262823219

Kierownik Sekretariatu
XX Wydziału Gospodarczego
Sądu Okręgowego w Warszawie
Anna Ciastek

Pozwany:

Piotr Krupa

ul. Hoża 43/49/163

00-681 Warszawa

reprezentowany przez

r. pr. Bogudara Kordasiewicza

Kancelaria Prawna

ul. Leśna Dróżka 18

05-540 Zalesie Górne

Dot. sprawy sygn. akt XX GNc 305/12

Wartość przedmiotu zaskarżenia: 454 562,00 zł

**SKARGA NADZWYCZAJNA
PROKURATORA GENERALNEGO**

od prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie o zapłatę

Na podstawie art. 89 § 1 i § 2 w związku z art. 115 § 1 i § 1a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904, ze zm.; dalej: ustawa o Sądzie Najwyższym), z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, obejmującą obowiązek budowania zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, co wymaga działania przez organ władzy publicznej (Sąd) na podstawie i w granicach przepisów, w sposób wykluczający ich rażące naruszenie oraz przy uwzględnieniu konstytucyjnych norm ochrony praw człowieka i obywatela, a zwłaszcza prawa do rzetelnej procedury,

zaskarżam

prawomocny nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego, sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie - w całości

Na zasadzie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 ze zm.) zaskarżonemu orzeczeniu

zarzucam:

- I. naruszenie zasady, wolności i praw człowieka i obywatela, określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 486 ze zm.), a mianowicie:
 - zasady praworządności, sprawiedliwości proceduralnej, a także prawa do rzetelnej procedury, zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz

670

zasady pewności i bezpieczeństwa prawnego, zasady legalizmu wynikających z art. 2, art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji poprzez nieskierowanie sprawy do rozpoznania na rozprawie po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i uznanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie, iż roszczenie skierowane przez powoda przeciwko pozwanemu nie jest oczywiście bezzasadne, przytoczone w pozwie okoliczności nie budzą wątpliwości i tym samym zachodzą podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, w sytuacji zaistnienia oczywistej bezzasadności roszczenia, gdy twierdzenia zawarte w pozwie w świetle prawa materialnego wskazanego jako podstawa roszczenia art. 293 § 1 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. nie uzasadniały dochodzonego roszczenia i orzeczenie bez przeprowadzenia pogłębionej analizy dokumentów i zbadania, czy konkretne kwoty nie zostały w żaden sposób rozliczone przez ówczesnego prezesa zarządu spółki Piotra Krupę lub przeznaczone na pokrycie zobowiązań, a nadto oparcie orzeczenia zasądzającego kwotę 454 562,00 zł od pozwanego Piotra Krupy w oparciu o dokumenty odnoszące się generalnie do sposobu prowadzenia operacji gospodarczych i prawidłowości księgowania, nie zaś do konkretnych rozliczeń dokonywanych przez prezesa zarządu spółki, a mianowicie załączonych do pozwu w niewierzytelnych kopiach 36 wypłat, z których nie wynika dochodzona kwota ani też okoliczność jej nierozliczenia, raporcie z wyników przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. w sytuacji, gdy żądanie powoda dotyczy wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r., prywatnej ekspertyzie biegłego rewidenta dot. roku 2008, nie zaś okresu objętego pozwem oraz sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2010 oraz w sytuacji, gdy te same dowody i identyczny stan faktyczny stał się podstawą oddalenia powództwa o zapłatę pomiędzy tymi samymi stronami, m.in. w sprawach o sygn. XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12 Sądu Okręgowego w Warszawie

671

II. rażące naruszenie prawa polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przez Sąd orzekający w sprawie norm wyrażonych w przepisach art. 499 pkt. 1 i 2 k.p.c. w zw. z art 498 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania) w zw. z art. 129 § 2 k.p.c. poprzez zasądzenie od pozwanego Piotra Krupy na rzecz strony powodowej kwoty 454 562,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty w oparciu o twierdzenia strony powodowej oraz dołączone do pozwu dokumenty w postaci:

- kserokopii dokumentów KW niepoświadczonych za zgodność z oryginałami z których nie wynika dochodzona kwota,
- kserokopii niepoświadczonego za zgodność z oryginałem raportu z wyników przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. w sytuacji, gdy żądanie powoda dotyczy wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r.,
- ekspertyzy biegłego rewidenta dot. roku 2008, nie zaś okresu objętego pozwem,
- sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2010, nie zaś za rok 2007 objęty żądaniem pozwu i przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda i wydanie nakazu zapłaty w oparciu o treść pozwu i powyższych dokumentów prywatnych, pomimo tego, że budziły one uzasadnione wątpliwości w zakresie istnienia i określonej w nich wysokości zadłużenia pozwanego oraz wskazywały na bezzasadność roszczenia i w konsekwencji, sprawa winna być skierowana do rozpoznania na rozprawie,

III. rażące naruszenie prawa polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przez Sąd orzekający w sprawie norm wyrażonych w przepisach art. 293 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 499 pkt. 1 i 2 k.p.c. w zw. z art 498 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania) poprzez rozpoznanie sprawy w trybie upominawczym w sytuacji zaistnienia oczywistej bezzasadności roszczenia, gdy twierdzenia zawarte w pozwie w świetle prawa materialnego wskazanego jako podstawa roszczenia art. 293 § 1 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. nie uzasadniały dochodzonego roszczenia, a zwłaszcza nie potwierdzały, aby pozwany w sposób

612
bezprawny i zawiniony pobrał na własne potrzeby środki pieniężne z kasy powodowej spółki oraz nie wykazano szkody oraz istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego a szkodą i sprawa winna być skierowana do rozpoznania na rozprawie celem przeprowadzenia postępowania dowodowego.

W oparciu o przepis art. 91 § 1 oraz art. 95 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 ze zm.) w zw. z art. 388 § 1 k.p.c.

wnoszę o:

I. uchylenie w całości zaskarżonego prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego, sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie - w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie Wydział Gospodarczy z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach niniejszego postępowania;

II. wydanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie postanowienia o wstrzymaniu wykonania zaskarżonego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego, sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie w związku z wniesieniem skargi nadzwyczajnej od tego orzeczenia, do czasu ukończenia postępowania wywołanego przez jej wniesienie, z uwagi na grożącą pozwanemu niepowetowaną szkodę wynikającą z prowadzonego postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie Bogdana Mieczkowskiego o sygn. Km 380/13, którego zaległość na dzień 7 lipca 2021 r. wynosiła 898 973,09 zł

UZASADNIENIE

673

Wniosek o skargę nadzwyczajną od prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Gospodarczego, XX Wydziału Gospodarczego, sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie został skierowany do Prokuratora Generalnego przez Piotra Krupę oraz jego pełnomocnika. Jak wskazano, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został wydany pomimo tego, iż zarówno treść pozwu, jak też załączniki w postaci niewierzytelnych kserokopii nie potwierdzały tego, aby pozwany w sposób bezprawny i zawiniony pobrał na własne potrzeby środki pieniężne z kasy powodowej spółki. To obligowało sąd do skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie. Podniósł, iż kwota podana w pozwie jako wartość przedmiotu sporu (454 562,00 zł) nie zgadza się z sumą 38 pozycji wymienionych w uzasadnieniu pozwu. Te 38 pozycji sumuje się bowiem do kwoty 455 161,28 zł, czyli wyższej o 599,28 zł od podanej wartości przedmiotu sporu. Dodał, że zamieszczonych w pozwie pod pozycjami 3 oraz 4 dokumentów w ogóle nie dołączono do akt sprawy, ponadto niektóre z dokumentów są nieczytelne lub bardzo słabo czytelne zwłaszcza dokumenty opiewające na najwyższe kwoty. We wniosku o wniesienie skargi nadzwyczajnej za nieczytelne, uznano kserokopie wyszczególnione w pozwie pod pozycjami:

- poz. 9 (KW 26 na 11 000,00 zł);
- poz. 25 (KW 3 na 26 600,00 zł);
- poz. 27 (KW 5 na 46 000,00 zł);
- poz. 28 (KW 6 na 18 000,00 zł);
- poz. 33 (KW 9 na 38 000,00 zł);
- poz. 35 (KW 12 na 70 000,00 zł).

Pozycje określone jako nieczytelne sumują się do kwoty 209 600,00 zł.

Po dodaniu 7 636,00 zł, obejmujących dokumenty brakujące (pozycja 3 i 4) suma dowodów „wadliwych” opiewa na 217 236,00 zł.

674

Oznacza to, że faktury istniejące i czytelne sumowały się do kwoty 454 562,00 zł - 217 236,00 zł = 237 236,00 zł.

Wskazana kwota faktur czytelnych (237 236,00 zł) stanowi 52% wartości przedmiotu sporu określonej w pozwie (454 562,00 zł).

Ponadto powód próbował „podpierać” i „uwiarygodniać” swoje powództwo obszernymi opiniami prywatnymi zgłoszonymi jako dowód i wymienianymi w załącznikach, jednakże załączone opinie dotyczą lat 2008 - 2009, a wskazane roszczenia dotyczą roku 2007, a zatem „opinie” te nie mają nic wspólnego ze sprawą.

Kwestionowany nakaz zapłaty w sprawie o sygn. XX GNc 305/12 stanowi podstawę egzekucji około 1 000 000,00 zł (wraz z odsetkami) i doprowadził do przejęcia udziałów Piotra Krupy w portalu eBilet.pl przez Marka Przezwańskiego oraz Stanisława Matuszewskiego. Obecnie osoby te dokonują w ocenie wnioskujących paserskiej odsprzedaży należnych mu udziałów w portalu eBilet.pl a kilka lat wcześniej wyprowadziły całość tego przedsiębiorstwa poza granice polskiej jurysdykcji, to jest na Cypr. Piotr Krupa podniósł, że pobierane z kasy gotówkowej kwoty były przeznaczone na pokrycie należności spółki względem jej kontrahentów. Zapewniał, że w dacie zakończenia pełnienia przezeń funkcji prezesa zarządu eBilet Sp. z o.o. na koncie jej zobowiązań względem niego była kwota ponad 50 000,00 zł.

Piotr Krupa nie był w postępowaniu zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika i nie miał wiedzy i możliwości by mógł skorzystać i podnieść te okoliczności w poprzednim postępowaniu. Jak wskazywał nakaz zapłaty w sprawie XX GNc 305/12 nie został mu doręczony. Przez prawie dwa lata bezskutecznie walczył o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Warto zaznaczyć, że w 2012 r. eBilet Sp. z o.o. wytoczyła przeciwko Piotrowi Krupie łącznie pięć identycznych w swej konstrukcji pozwów. Twierdzono mianowicie, że Piotr Krupa w latach 2007-2009 pobrał ze spółki i nie rozliczył łącznie ok. 1 300 000,00 zł. Różniły się one wyłącznie okresem, którego dotyczyło „bezpodstawne wzbogacenie” Piotra Krupy względem eBilet Sp. z o.o. oraz dochodzonymi kwotami. Trzy z tych pozwów zostały złożone w Sądzie Okręgowym w Warszawie, dwa pozostałe (ze względu na istotnie niższą wartość przedmiotu sporu) przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia.

675

Powództwa wytoczone przez eBilet Sp. z o.o. przeciwko Piotrowi Krupie przed Sądem Okręgowym w Warszawie były prowadzone pod sygnaturami XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12. Różnica między tymi trzema pozwami polegała wyłącznie na tym, że dotyczyły różnych okresów, to znaczy:

- sprawa XX GNc 305/12 do okresu od 28 lutego 2007 r. do 3 grudnia 2007 r.;
- sprawa XX GC 1034/12 do okresu pomiędzy 5 grudnia 2007 r. oraz 29 grudnia 2008 r.;
- sprawa XX GC 888/12 obejmowała czas od 8 stycznia 2009 r. do 29 czerwca 2009 r.

Sprawa zarejestrowana za sygnaturą XX GC 888/12, zakończyła się wyrokiem z 20 października 2014 r., mocą którego oddalono powództwo.

Podobnie ze sprawą zarejestrowaną za sygnaturą XX GC 1034/12. Postępowanie to zakończył wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 grudnia 2017 r. oddalający powództwo.

Piotr Krupa podniósł, że żadnego ze wspomnianych wyroków powodowa spółka nie zaskarżyła. Okoliczność ta jest *per se* pośrednim dowodem świadomości powodowej spółki co do bezzasadności powództwa.

Piotr Krupa wskazał również, że wyrokiem z dnia 10 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. VIII GC 1722/12 z powództwa eBilet Sp. z o. o. w Warszawie, przeciwko Piotrowi Krupie o zapłatę 20 000,00 zł z tytułu podjętej z konta spółki kwoty, oddalił powództwo. W treści uzasadnienia Sąd wskazał, że w sprawie II K 371/12 przeprowadzono dowód z opinii biegłego, z której to opinii wynikało, że bilans rozliczeń pomiędzy Piotrem Krupą a eBilet Sp. z o.o. na dzień 30 czerwca 2009 r. został zamknięty saldem „0”.

1. Stan sprawy.

Powód eBilet Sp. z o.o. w Warszawie, pozwem z dnia 13 kwietnia 2012 r., wniósł o zasądzenie od pozwanego Piotra Krupy kwoty 454 562,00 zł. wraz odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Uzasadniając roszczenie objęte pozwem, powód wskazał, że Piotr Krupa w okresie od powstania powodowej spółki do 30 czerwca 2009 r., pełnił funkcję prezesa

676

zarządu, reprezentując spółkę w stosunkach z kontrahentami oraz składał w jej imieniu wiążące oświadczenia woli prowadzące do powstania, zmiany i ustania zobowiązań pieniężnych.

Z tego tytułu przysługiwało mu uprawnienie do podejmowania za pisemnym pokwitowaniem sum pieniężnych z kasy eBilet Sp. z o.o. Wskazano, iż w okresie od 28 lutego 2007 r., do 3 grudnia 2007 r., pozwany pobrał z kasy eBilet Sp. z o.o. kwotę 454 562,00 zł. Powód jako podstawę prawną powództwa, w pierwszej kolejności podał art. 405 k.c., wskazując, że powyżej opisane działanie pozwanego stanowi uzyskanie korzyści majątkowej bez podstawy prawnej, kosztem powodowej spółki, to zaś wypełnia dyspozycję art. 405 k.c. Dodatkowo powód podał, iż roszczenie zgłoszone w pozwie, znajduje także podstawę prawną w art. 293 § 1 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. Powód wskazał, że sam fakt pełnienia funkcji prezesa zarządu przez Piotra Krupę, w eBilet Sp. z o.o., obligował go do sprawowania generalnej pieczy nad całością interesów spółki. Pobieranie zatem kwot pieniężnych przez pozwanego z kasy eBilet Sp. z o.o., bez podstawy i brak ich zwrotu, godziło w interesy ekonomiczne spółki i stanowiło działanie z zamiarem wyrządzenia szkody materialnej spółce (pozew 3 - 7).

Powód pismem z 25 listopada 2010 r., wezwał pozwanego Piotra Krupę do zapłaty kwoty 521 203,52 zł. Jednocześnie wskazał, że powyższa kwota, została przez pozwanego pobrana z kasy spółki (bez wskazania okresu) i wezwał również do rozliczenia kwoty 117 253,66 zł pobranej z kasy fiskalnej o nr AFN 06083296. Nadto zażądał przesłania zestawienia wykonania usług na podstawie, których Piotr Krupa wystawił faktury na rzecz eBilet Sp. z o.o. za czynności wykonane przez PMP Systemy Komputerowe.

Powód wskazał, iż na podaną wartość przedmiotu sporu składają się 38 dyspozycje wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r. enumeratywnie wymienione w pozwie. Wskazał, iż załączył 38 kopii wypłat na rzecz Piotra Krupy z kasy powodowej spółki. Skarżący zauważa, iż z akt sprawy wynika, iż faktycznie załączone zostało 36 niewierzytelnych kserokopii dokumentów „KW”, z czego znaczna część jest nieczytelna.

Do pozwu dołączono również raport z wyników przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. w sytuacji, gdy żądanie powoda dotyczy

677
wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r.,
ekspertyzę biegłego rewidenta dotyczącą roku 2008, nie zaś okresu objętego pozwem
oraz sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2010. Wskazane załączniki
w kserokopiach również nie zostały uwierzytelnione.

Nadto dołączono kserokopię wezwania Piotra Krupy z dnia 25 listopada 2010 r.,
do zapłaty kwoty 521 203,52 zł. Z pisma wynika, że powyższa kwota, została przez
pozwanego pobrana z kasy spółki (bez wskazania okresu) i wezwanie dotyczy również
rozliczenia kwoty 117 253,66 zł pobranej z kasy fiskalnej o nr AFN 06083296. Nadto
powód zażądał przesłania zestawienia wykonania usług na podstawie, których Piotr
Krupa wystawił faktury na rzecz eBilet Sp. z o.o. za czynności wykonane przez PMP
Systemy Komputerowe. Do wezwania dołączono potwierdzenie nadania. Brak jest
potwierdzenia odbioru.

W oparciu o wskazany pozew i powyżej wymienione dowody, w dniu 19 lipca
2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy po rozpoznaniu sprawy
zarejestrowanej za sygn. XX GNC 305/12, na posiedzeniu niejawnym wydał nakaz
zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu Piotrowi
Krupie, aby zapłacił na rzecz powoda e-Bilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kwotę
454 562,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty
oraz kwotę 12 882,25 zł tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7 200,00 zł
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od
doręczenia nakazu (k. 106).

Wyżej wymieniony nakaz zapłaty został uznany za skutecznie doręczony
z urzędu Piotrowi Krupie poprzez jego dwukrotną awizację z dniem 16 sierpnia 2012 r.,
w trybie art. 139 § 1 k.p.c.

Zgodnie ze zwrotką, jaka znajduje się na karcie 110, przesyłki nie doręczono
o czym umieszczono zawiadomienie na drzwiach adresata.

W dniu 13 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział
Gospodarczy w sprawie o sygnaturze akt XX GNC 305/12 wydał postanowienie na
posiedzeniu niejawnym, w którym nadał z urzędu klauzulę wykonalności
prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lipca
2012 r. (k. 112).

670

W dniu 6 grudnia 2012 r. pozwany Piotr Krupa złożył sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu (k. 122).

W jego uzasadnieniu wskazał m.in. że nie otrzymał z Sądu przedmiotowego nakazu, a o sprawie dowiedział się w dniu 29 października 2012 r. kiedy otrzymał od komornika sądowego zawiadomienie o wszczęciu egzekucji na jego podstawie. Dodał, że całość przedstawionych pokwitowań przedstawionych jako wypłaty z kasy stanowią legalne pobrania z kasy spółki przeznaczone później w całości na pokrywanie jej różnych wydatków niezbędnych do pracy spółki. Wszystkie te pobrania zostały rozliczone przez księgowość - Biuro Rachunkowe EVERTON, co jest uwidocznione na kontach „bank”, „kasa” oraz rozliczeń pomiędzy eBilet Sp. z o.o. a jego firmą PMP Jak wskazał, spółka prowadziła Biuro Podróży, które prowadziło sprzedaż gotówkową. Istniała więc naturalna potrzeba odebrania gotówki gromadzącej się w kasie punktu sprzedaży biura podróży, która następnie była przeznaczana na opłaty za faktury kosztowe spółki, również te pochodzące od firmy pozwanego, jak praca zespołu, prace informatyczne, blankiety biletowe. Pozwany wskazał, iż część przedstawionych w formie kopii dokumentów nie jest zgodna z oryginałami. Zakwestionował on również przedłożoną opinię biegłego sporządzoną z pominięciem księgowości prowadzonej przez Biuro Rachunkowe EVERTON oraz z pominięciem przez biegłego faktu, iż w omawianym okresie eBilet Sp. z o.o. znajdowała się w trakcie procesu przyjmowania „zorganizowanej części przedsiębiorstwa” od prywatnej firmy pozwanego PMP.

W dniu 4 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w sprawie o sygnaturze akt XX GNc 305/12 po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2013 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa e-Bilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie o zapłatę postanowił oddalić wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 grudnia 2012 r. oraz odrzucić sprzeciw od wyżej wymienionego nakazu zapłaty (k. 210).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył pozwany do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

W swoim środkiem zaskarżenia Piotr Krupa wskazał m.in. że Sąd nie dołożył staranności w doręczeniu przedmiotowego nakazu, albowiem w sytuacji gdy istnieje

679

oddawcza skrzynka pocztowa, to należy w niej umieścić zawiadomienie, a nie w drzwiach. Nadto ww. ponownie przywołał swoje argumenty kwestionujące zasadność skierowanego wobec niego powództwa oraz kierował wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pismem z dnia 11 lutego 2013 r. (data prezentaty w Sądzie Okręgowym w Warszawie) Piotr Krupa poinformował o skierowaniu przez eBilet Sp. z o.o. kilku praktycznie identycznych pozwów, różniących się jedynie kwotami i wniósł o łączne rozpoznanie w Sądzie Okręgowym w Warszawie XX Wydziale Gospodarczym tych wszystkich postępowań.

W dniu 18 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem wydanym w sprawie o sygn. akt XX GNc 305/12 postanowił zwolnić pozwanego Piotra Krupę od opłaty od wyżej wymienionego zażalenia (k. 304).

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2013 r. o sygnaturze akt VI ACz 1151/13 Sąd Apelacyjny w Warszawie, VI Wydział Cywilny uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 lutego 2013 r. o sygn. akt XX GNc 305/12 celem przeprowadzenia postępowania dowodowego i ustalenia, czy pozwany w chwili nieudanej próby dokonania doręczenia osobiście nakazu zapłaty miał zainstalowaną skrzynkę odbiorczą (k. 324).

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt XX GNc 305/12 Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy oddalił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 grudnia 2012 r. oraz odrzucił sprzeciw od wyżej wymienionego nakazu zapłaty (k. 344).

Na powyższe postanowienie zażalenie w dniu 3 września 2013 r. złożył Piotr Krupa (k. 353).

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy postanowieniem z dnia 18 listopada 2013 r. zwolnił Piotra Krupę od opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 19 sierpnia 2013 r.

680

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2014 r. o sygnaturze akt VI ACz 1342/14 z dnia 21 sierpnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowił oddalić zażalenie od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 sierpnia 2013 r. (k. 471).

W dniu 7 sierpnia 2015 r. Piotr Krupa złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym nakazem zapłaty wydanym dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie o sygn. akt XX GNc 305/12 o zapłatę z powództwa eBilet Sp. z o.o. w Warszawie. Jako podstawę wznowienia Piotr Krupa wskazał art. 403 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko skarżący podniósł, iż przedmiotowy nakaz zapłaty został wydany w oparciu sfalszowaną przez powoda - eBilet Sp. z o.o., w Warszawie, dokumentację księgową, zaznaczając jednocześnie, iż fakty te zostały ujawnione dopiero w załączonej do skargi opinii biegłych, rewidentów, którzy w 2015 r., na zlecenie skarżącego przeanalizowali sprawozdania finansowe powodowej spółki za lata 2007-2013. Jednocześnie szczegółowo odniósł się do przeznaczenia wymienionych w pozwie kwot, wskazując które z nich zostały wpłacone do banku, a które dot. opłacenia wycieczek u Tour Operatora.

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie o sygnaturze XX GC 819/15 Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy odrzucił skargę pozwanego Piotra Krupy o wznowienie postępowania. Od powyższego postanowienia Piotr Krupa w dniu 23 lutego 2016 r. wniósł zażalenie. Postanowieniem o sygnaturze akt VI ACz 1170/16 z dnia 14 września 2016 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, VI Wydział Cywilny uchylił zaskarżone postanowienie z dnia 2 lutego 2016 r. o sygnaturze akt XX GC 819/15 i przekazał skargę o wznowienie Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt XX GC 936/16 Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w osobie SSO Jacka Łabuda odrzucił skargę o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze akt XX GNc 305/12 i odrzucił wniosek o wstrzymanie jego wykonania. Na powyższe postanowienie zażalenie w dniu 26 stycznia 2017 r. wniósł Piotr Krupa. Postanowieniem z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt VII AGz 807/18 Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy oddalił zażalenie Piotra Krupy od

681

postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 grudnia 2016 r. o sygn. akt XX GC 936/16.

W uzasadnieniu kwestionowanego postanowienia z 20 grudnia 2016 r. Sąd wskazał, iż z akt sprawy o sygn. XX GNc 305/12 wynika, że już w sprzeczności od nakazu zapłaty złożonym w powyższej sprawie w dniu 5 sierpnia 2012 r. (a następnie, odrzuconym z uwagi na przekroczenie terminu do jego wniesienia) pozwany powoływał się na okoliczności sfalszowania dokumentów księgowych powodowej spółki eBilet Sp. z o.o.. Z powyższego wynika, że skarżący już w dniu 5 grudnia 2012 r. dysponował wiedzą na temat sporządzenia przez powoda dokumentów księgowych w oparciu o nieprawdziwe dane. Mając to na uwadze Sąd podniósł, że oczekiwanie na weryfikację tej wiadomości przez biegłych sądowych dopiero w 2015 r. nie było konieczne, gdyż okoliczność ta i tak podlegałaby weryfikacji sądu orzekającego w postępowaniu wywołanym skargą o wznowienie postępowania.

Jednocześnie z dokonanej kwerendy wynika, że w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie prowadzone jest, wszczęte w dniu 16 lipca 2019 r., postępowanie o sygn. PO III Ds. 175.2019 (poprzednia sygn. PO IX 49.2019) z zawiadomienia m.in. Piotra Krupy w sprawie: nadużycia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od 12 sierpnia 2014 r. do 8 lipca 2019 r. w niustalonym miejscu przez członków zarządu eBilet Sp. z o.o., którzy byli zobowiązani do zajmowania się sprawami majątkowymi danej spółki, poprzez nieuzasadnione wniesienie do cypryjskiej spółki Bola Investments Limited wkładu niepieniężnego (aportu) w postaci udziałów w spółce eBilet Polska Sp. z o.o. należących do eBilet Sp. z o.o. bez uzyskania w zamian ekwiwalentnego świadczenia oraz poprzez bezpodstawne wniesienie udziałów objętych w Bola Investments Limited do kolejnej cypryjskiej spółki Tadasmp Limited, czym wyrządzono spółce eBilet Sp. z o.o., szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w wysokości nie mniejszej niż 2 000 000 Euro, tj. o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.

2. Uzasadnienie dopuszczalności skargi nadzwyczajnej w niniejszej sprawie.

Skarga nadzwyczajna unormowana w ustawie o Sądzie Najwyższym jest nadzwyczajnym środkiem prawnym skierowanym przeciwko prawomocnemu

681

orzeczeniu sądowego. Środek ten uprawnia do ingerencji w rozstrzygnięcie sądu, ale tylko wtedy, gdy zostaną spełnione przesłanki ściśle określonych w ustawie.

Nakaz zapłaty, przeciwko któremu w całości lub w części nie wniesiono skutecznie sprzeciwu, ma skutki prawomocnego wyroku. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2021 r., sygn. akt I NSNc 24/20, LEX nr 3207785, wyrok Sądu Najwyższego z 13 maja 2020 r., sygn. akt I NSNc 28/19).

W sprawie stronie nie przysługuje skarga kasacyjna (art. 398¹ k.p.c. do 398²¹ k.p.c.) od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, gdyż po uprawomocnieniu się nie jest on wyrokiem, a jedynie ma skutki wyroku i jako taki nie stanowi orzeczenia wymienionego w przepisie art. 398¹ § 1 k.p.c.

W odniesieniu do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, należy stwierdzić, w grupie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia, o których mowa w art. 89 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym, nie mieści się skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skoro nie zmierza ona do zmiany lub uchylecia zaskarżonego orzeczenia i w związku z tym jej kwalifikacja do kategorii środków zaskarżenia w ogólności jest wątpliwa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2018 r., sygn. I CNP 43/17, niepubl.).

Wskazany nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym nie może być zatem uchylony lub zmieniony w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Wniosek o wznowienie postępowania został odrzucony.

Nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt XX GNc 305/12 jest prawomocny. Sprzeciw został odrzucony.

W świetle art. 89 § 3 oraz art. 115 § 1 u.SN biorąc pod uwagę datę wydania i uprawomocnienia zaskarżonego w przedmiotowej sprawie orzeczenia nie budzi wątpliwości legitymacja Prokuratora Generalnego do wniesienia skargi nadzwyczajnej, podobnie jak dochowanie terminu na jej wniesienia. Zgodnie z art. 115 § 1 u.SN, w okresie 6 lat od dnia wejścia w życie u.SN, tj. 3 kwietnia 2018 r. skarga nadzwyczajna może być wniesiona od prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie w sprawach, które uprawomocniły się po dniu 17 października 1997 r. Stosownie

202

natomiast do art. 115 § 1a u.SN w takim przypadku skargę nadzwyczajną wnieść może Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich.

Analiza akt postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt XX GNc 305/12 pozwala na stwierdzenie, że zachodzą podstawy wniesienia skargi nadzwyczajnej, gdyż zostały spełnione przesłanki określone w przepisie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Równocześnie nie stwierdzono przesłanek negatywnych wskazanych w ustawie o Sądzie Najwyższym.

Zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie jest niezgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej w rozumieniu przepisu art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a mianowicie z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa oraz bezpieczeństwa prawnego. Nadto jest on sprzeczny z prawem do rzetelnej procedury oraz zasadą pewności i bezpieczeństwa prawnego, wynikających z art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Ponadto narusza on w sposób rażący przepisy prawa procesowego i materialnego przez niewłaściwe zastosowanie norm wynikających z art. 499 k.p.c. w zw. z art. 498 § 2 k.p.c. oraz art. 293 k.s.h. i art. 415 k.c.

3. Podstawa funkcjonalna skargi nadzwyczajnej - konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie odnoszącym się do skargi nadzwyczajnej wskazywał na istotność spełnienia tzw. przesłanki funkcjonalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. I NSNc 57/20, Lex nr 3093105., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., sygn. I NSNc 22/20, Lex nr 3070394.) Konieczne jest zatem wykazanie w stanie faktycznym konkretnej sprawy jej zaistnienia i wyjaśnienie z czego wynika konieczność zapewnienia zgodności z zasadą konstytucyjną wyrażoną w art. 2 Konstytucji.

Przepis art. 2 Konstytucji statuuje zasadę demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, na którą składa się szereg

683

wartości, wyinterpretowanych wprost z art. 2 Konstytucji, ale również takich, które nie zostały ujęte *expressis verbis* w ustawie zasadniczej, ale wywodzą się z istoty i aksjologii demokratycznego państwa prawnego. Wartości te tworzą zbiór, który nie ma charakteru katalogu zamkniętego (por. wyrok z dnia 29 września 2020 r., sygn. I NSNc 42/20)

Nie istnieje definicja legalna, która wskazywałaby czym jest sprawiedliwość społeczna. Wyjaśnić należy, czym więc ona jest i dlaczego to ona decyduje o tym, że zasada *res iudicata* w niniejszej sprawie powinna zostać przełamana. Sprawiedliwość społeczna, rozumiana jako cecha ustroju, dopełnienie zasady demokratycznego państwa prawa pełni również rolę kryterium w ocenie stosunków prawnych. Nie należy jej rozumieć jako reguły pozwalającej na swoiste subiektywne decydowanie o wadze interesów stron. Zasada pełni inną rolę - zapobiega nadużywaniu pozycji dominującej przez jeden podmiot wobec drugiego.

Zasada demokratycznego państwa prawnego wyraża się także poprzez konieczność zapewnienia pewności prawa. Dlatego też postępowania nadzwyczajne, mające służyć wzruszeniu prawomocnych orzeczeń sądowych, dotyczyć powinny tylko najistotniejszych i najbardziej rażących wad orzeczeń, a orzeczenie, które jest kwestionowane na gruncie niniejszej sprawy, takie wady posiada. Wskazać przy tym należy, że uznanie ziszczenia się przesłanki funkcjonalnej nie stoi w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa (zasada lojalności państwa względem obywateli) i nie jest tym samym nieproporcjonalne.

Skarga niniejsza została wniesiona z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w myśl art. 2 Konstytucji z przepisu tego wyprowadzana jest pochodna zasada zaufania obywatela do państwa, z którą wiąże się bezpośrednio zasada bezpieczeństwa prawnego, nakazująca zapewnić obywatelom przewidywalność działań organów państwa umożliwiając prognozowanie działań własnych zainteresowanego (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 stycznia 2009 r., P 40/07, OTK ZU nr 1/2009, poz. 4, Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 66). Bezpieczeństwo prawne winno być przy tym rozumiane nie tylko formalnie, jako przewidywalność

684

działań władzy publicznej, ale także jako skuteczne zabezpieczanie dóbr życiowych człowieka i jego interesów.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznał sprawę w niewłaściwym trybie, a mianowicie w postępowaniu upominawczym. Sąd przyjął bowiem, iż w sprawie zachodzą podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Zgodnie z przepisem art. 499 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. kodeksu postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. 2004.172.1804), nakaz zapłaty nie mógł zostać wydany, jeżeli według treści pozwu przytoczone okoliczności budziły wątpliwości lub jeżeli roszczenie jest oczywiście bezzasadne. W realiach przedmiotowej sprawy nie było podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, albowiem przytoczone w pozwie okoliczności budziły wątpliwości, co do wskazanej podstawy, a także okoliczności przywłaszczenia przez Piotra Krupę spornej części pieniędzy i uznania podejmowanych w ramach posiadanych uprawnień i kompetencji działań za naruszenie obowiązków spoczywających na prezesie zarządu spółki. W przekonaniu skarżącego dowodów wypłat nie można rozpatrywać w oderwaniu od innych działań gospodarczych i operacji finansowych podejmowanych przez osoby uprawnione do reprezentowania spółki stwierdzając, iż wskazuje to na przywłaszczenie przez pozwanego spornych kwot. Pobrana gotówka mogła być wykorzystana do dokonania rozliczeń finansowych, zapłaty należności obciążających eBilet Sp. z o.o. z różnych tytułów. Tezy o przywłaszczeniu nie da się obronić bez zbadania finansów spółki przez osobę posiadającą wiadomości specjalne, a dowodu, z opinii biegłego powódka w tym postępowaniu nie za wniosowała.

Następnie Sąd uznał, iż zasadność roszczenia potwierdza szereg załączników do pozwu w postaci niewierzytelnych kserokopii dokumentów niekorelujących ze sobą. Załączone opinie dotyczą lat 2008 - 2009, a wskazane roszczenia dotyczą roku 2007, a zatem „opinie” te nie mają nic wspólnego ze sprawą. Z raportu dokumentującego wyniki przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. wynika wprost, że: „Nie otrzymaliśmy ksiąg rachunkowych za rok 2007, w związku z czym nie możemy potwierdzić, czy wprowadzone na dzień 1 stycznia 2008 r. stany aktywów i pasywów są zgodne z ich stanem na dzień 31 grudnia 2007 r.” (k.65). Chociażby już ta okoliczność nasuwa

685

wątpliwości, co do zasadności roszczenia, a tym bardziej rozpoznania sprawy w trybie upominawczym.

Duże wątpliwości budzi również załączone do pozwu wezwanie, które nie koreluje z żądaniem pozwu (k. 72). Załączono jedynie potwierdzenie nadania. Nie dołączono dowodu doręczenia pozwanemu.

Źródłem wątpliwości dotyczących okoliczności faktycznych może być brak kompletności, wzajemna niezgodność lub sprzeczność, jak również niezgodność przytoczonych okoliczności ze zgromadzonym przez powoda materiałem dowodowym. Wskazana przesłanka uniemożliwiła wydanie nakazu zapłaty.

Bez wątpienia pozwany, na etapie postępowania sądowego, został *de facto* pozbawiony, przysługującej mu należytej ochrony sądowej przez fakt, że sąd rozstrzygnął sprawę ignorując charakter stosunku wiążącego pozwanego z powodem w sytuacji, gdy przesłankami skierowania sprawy do postępowania zwykłego były już same informacje zawarte w treści pozwu, a dodatkowo przedstawione dowody. Tym samym utrzymanie zaskarżonego nakazu nie da się pogodzić z obowiązywaniem art. 2 Konstytucji. W tym miejscu należy wskazać, iż dwa pozostałe procesy toczące się pomiędzy tymi samymi stronami przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygnaturami XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12 zakończyły się oddaleniem powództwa. W sprawach tych przedstawiono taki sam materiał dowodowy, jak w niniejszej sprawie. Różnica między tymi trzema pozwami polegała wyłącznie na tym, że dotyczyły różnych okresów.

W ten sposób, Sąd Okręgowy w Warszawie orzekający w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, będącej zgodnie z art. 2 Konstytucji demokratycznym państwem prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, wsparł działania powoda nakierowane na wykorzystanie słabszej pozycji pozwanego - który nie był w stanie skutecznie się bronić. Już ta okoliczność pozwala uznać, iż uchYLENIE zaskarżonego orzeczenia jest konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej

Wobec powyższego, uchYLENIE zaskarżonego nakazu zapłaty jest konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego

686

ureczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Nie ulega wątpliwości, że Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznając sprawę powinien uwzględnić treść pozwu i załączników i zdecydować o skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawę celem przeprowadzenia postępowania dowodowego i ustalania zasadności żądania.

Podsumowując należy stwierdzić, że wystąpienie przez Prokuratora Generalnego ze skargą nadzwyczajną w niniejszej sprawie jest zasadne i stanowi realizację zasady proporcjonalności w kontekście art. 89 § 1 u.s.n. Orzeczenie zapadło bowiem z rażącym naruszeniem art. 2, art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz z rażącym naruszeniem art. 293 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 499 pkt. 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 498 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania).

Z konstytucyjnych zasad wynika, że orzeczenia sądowe powinny być sprawiedliwe, wydawane w oparciu o przepisy prawa, które są stosowane i zinterpretowane w sposób prawidłowy, a w końcu powinny odzwierciedlać zebrany i poprawnie oceniony materiał dowodowy. Żadnej z tych zasad nie można automatycznie przypisać prymatu nad drugą, a o tym której należy dać pierwszeństwo w konkretnej sytuacji decydują okoliczności danej sprawy oraz skutki społeczne jakie wywołuje dane orzeczenie.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2021 r. w sprawie o sygn. I NSNc 154/20 realizacja zasady proporcjonalności w kontekście art. 89 § 1 u.S.N. winna z jednej strony uwzględniać dążenie do zapewnienia prawidłowości działania organów władzy publicznej (art. 7 w zw. z art. 2 Konstytucji), nakazujące eliminować istotne wady prawomocnych orzeczeń sądu powszechnego lub wojskowego stypizowane w punktach 1-3 tego przepisu, z drugiej zaś strony musi uwzględniać istotną, konstytucyjną wartość pewności prawa, której immanentnym elementem jest ochrona powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*) służąca ochronie stabilności i prawomocności orzeczeń sądowych oraz kształtowanych przez nie stosunków prawnych (art. 45 w zw. z art. 2 Konstytucji). Rozpatrując zatem konieczność zmiany lub uchylenia prawomocnego wyroku jako wymogu płynącego z obowiązywania zasady państwa prawnego ureczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, zauważyć należy konflikt wartości, który musi zostać rozstrzygnięty poprzez odwołanie się do

687

zasady proporcjonalności, przy czym kluczowe znaczenie będzie miała proporcjonalność *sensu stricto* wyrażająca się w wyważeniu między koniecznością ochrony powagi rzeczy osądzonej, a koniecznością ochrony integralnie rozumianej zasady demokratycznego państwa prawnego jako przestrzeni urzeczywistniania sprawiedliwości społecznej. O ile więc ocena spełnienia przesłanek szczegółowych sprowadza się, w dużym uproszczeniu, do dokonania subsumpcji, o tyle dokonując oceny ziszczenia się przesłanki funkcjonalnej, czyli oceniając konieczność zapewnienia zgodności prawomocnych orzeczeń z art. 2 Konstytucji, kluczowe staje się ważenie konstytucyjnych wartości. (opubl. LEX nr 3217486).

W opisaney sprawie stwierdzone naruszenia wykazują większą wagę niż stabilność prawomocnego orzeczenia sądowego. Pozwany został pozbawiony prawa do rzetelnego, sprawiedliwego rozstrzygnięcia wskutek istotnych błędów sądowych, opisanych w poszczególnych zarzutach skargi, sprowadzających się w uproszczeniu do rozpoznania sprawy w niewłaściwym trybie upominawczym. Rolą Sądu Najwyższego w przeprowadzanej konkretnej kontroli konstytucyjnej nie jest eliminowanie z obrotu wszelkich wadliwych orzeczeń, a jedynie tych, które godzą w podstawy umowy społecznej będącej fundamentem demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a zatem dotyczą określonego kształtu relacji pomiędzy jednostką, a władzą publiczną (przedmiotowa strona zasady demokratycznego państwa prawnego) lub godności upodmiotowionej jednostki (podmiotowa strona zasady demokratycznego państwa prawnego) (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NSNk 4/20).

Uznanie zarówno przesłanki szczegółowej jak i funkcjonalnej za spełnioną motywowane jest dodatkowo faktem, że akceptacja praktyki orzeczniczej, polegającej na wydawaniu nakazu zapłaty przeciwko członkowi zarządu spółki na podstawie art. 293 k.s.h., bez kontroli treści pozwu, oraz w oparciu o niewierzytelne kserokopie załączników stanowić będzie strukturalne zagrożenie bezpieczeństwa prawnego obywateli.

Uchylenie tego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym będzie proporcjonalnym środkiem pozwalającym zapewnić zgodność z art. 2 Konstytucji.

688

Uzasadnienie naruszenia zasad określonych w Konstytucji.

1. Naruszenie art. 7 Konstytucji.

Skarżący kwestionowanemu orzeczeniu zarzuca naruszenie art. 7 Konstytucji tj. zasady legalizmu. Treść tej normy nakazuje organom władzy działanie na podstawie i w granicach prawa. Powoduje to, że po stronie obywatela powstaje słuszne oczekiwanie, że organ władzy publicznej, w tym sąd wydając wyrok, prawidłowo zastosuje prawo. W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w Warszawie wydała orzeczenie w trybie upominawczym pomimo braku ku temu ustawowych przesłanek określonych w art. 499 k.p.c. oraz posiłkując się niewiarygodnymi kserokopiami załączników, nie korelujących ze sobą oraz z treścią pozwu. Sąd rozpoznał sprawę w trybie upominawczym w sytuacji zaistnienia oczywistej bezzasadności roszczenia, gdy twierdzenia zawarte w pozwie w świetle prawa materialnego, wskazanego jako podstawa roszczenia art. 293 § 1 k.sh. w zw. z art. 415 k.c. nie uzasadniały dochodzonego roszczenia, a zwłaszcza nie potwierdzały, aby pozwany w sposób bezprawny i zawiniony pobrał na własne potrzeby środki pieniężne z kasy powodowej spółki.

Celem ustanowienia zasady legalizmu jest przeciwdziałanie dowolności i arbitralności władzy oraz poddanie działania organów państwa kontroli w oparciu o kryterium zgodności z obowiązującym prawem. Sąd orzekając w określony sposób, nie dokonując prawidłowej wykładni, naruszył zasadę określoną w art. 7 Konstytucji, bowiem wydany nakaz zapłaty jest oczywiście sprzeczny z prawem, a za ten stan odpowiada organ państwa. Akceptacja takiego stanu rzeczy jest nie do pogodzenia z zasadą państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Zasada legalizmu w znaczeniu formalnym nie może w państwie demokratycznym funkcjonować bez jej materialnego komponentu. (...) Owo materialne znaczenie zasady legalizmu wynika z art. 2, który stanowi konieczne dopełnienie art. 7. Respektowanie zasady legalizmu przez organy władzy publicznej służy również realizacji innych zasad wywodzonych z art. 2, w szczególności zasady ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także zasady pewności i bezpieczeństwa prawnego

68p

(por. M. Florczak-Wątor [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 7.)

Wskazać należy, że przepisy proceduralne mają służyć zapewnieniu pewności prawa, ale ich zastosowanie nie może prowadzić do dalszego osłabienia lub faktycznego wyłączenia praw jednej ze stron procesu. W postępowaniu upominawczym, sytuacja pozwanego jest zdecydowanie słabsza.

2. Naruszenie art. 45 Konstytucji.

W ujęciu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo do odpowiedniego ukształtowania postępowania sądowego polega na sprawiedliwym i jawnym rozpatrzeniu sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Postępowanie sądowe musi zatem spełniać wymagania sprawiedliwości i jawności. Nakaz sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy, jako element odpowiedniego ukształtowania postępowania sądowego wiąże się z wymaganiem rzetelnego (uczciwego, sprawiedliwego) postępowania.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, że sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy oznacza zastosowanie sprawiedliwej procedury, czyli takiej, która „powinna zapewniać stronom uprawnienia procesowe stosowne do przedmiotu prowadzonego postępowania. Wymóg sprawiedliwego postępowania zakłada bowiem dostosowanie jego zasad do specyfiki rozpoznawanych spraw”.

Sprawiedliwa procedura zakłada dochowanie wszelkiej staranności, by ustalić prawdę materialną. W zakresie gwarancji sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy mieści się bowiem konieczność wszechstronnego zbadania okoliczności sprawy przez Sąd.

W kontekście rozpoznawanej sprawy sprawiedliwość proceduralna i prawo do rzetelnej procedury zostało naruszone w związku z niewłaściwym zastosowaniem prawa oraz rozpoznaniem sprawy w niewłaściwym trybie. Sąd przyjął bowiem, iż roszczenie skierowane przez powoda przeciwko pozwanemu nie jest oczywiście bezzasadne, przytoczone w pozwie okoliczności nie budzą wątpliwości i tym samym zachodzą podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, nie

zaś skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie. Doszło więc do ograniczenia przez sąd prawa do ustalenia prawdy materialnej i prawa do wysłuchania.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie o sygn. I NSNc 24/20 wskazał, iż: „Sąd Najwyższy nie pomija także specyfiki postępowania upominawczego które ułatwia sytuację powodowi i zakłada większą aktywność pozwanego, który ma prawo złożenia sprzeciwu. Jednakże w ocenie Sądu Najwyższego, to sąd rozpatrujący sprawę powinien ocenić, czy zachodzą wątpliwości, o których mowa w art. 499 pkt 2 k.p.c., i skierować ją na rozprawę. Należy więc uznać, że w świetle art. 499 pkt 2 k.p.c. według treści pozwu przytoczone okoliczności budziły wątpliwość. Stało to zatem na przeszkodzie wydaniu nakazu, nawet jeśli wątpliwości te zostały usunięte przez referendarza sądowego w toku postępowania upominawczego, a jego ustalenia okazały się zbieżne z twierdzeniem powoda. Skoro według treści pozwu przytoczone okoliczności budziły wątpliwość, nakaz zapłaty nie mógł być wydany. Kwestia ta podlega ocenie sądu i każda niepewność co do przytoczonych okoliczności, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, powinna być podstawą do odmowy wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. W konsekwencji w braku podstaw do wydania nakazu zapłaty powinna być wyznaczona rozprawa. W ocenie Sądu Najwyższego doszło więc do naruszenia prawa procesowego, tj. art. 498 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 499 pkt 2 k.p.c., przez ich niewłaściwe zastosowanie.” (opubl. LEX nr 3207785)

Treścią prawa do wysłuchania są szczegółowe uprawnienia przysługujące stronom postępowania sądowego, takie jak uprawnienie do zgłaszania wniosków i żądań, twierdzeń faktycznych i dowodów na ich poparcie, do wypowiedania się co do wszelkich kwestii prawnych, do bycia informowanym o postępowaniu, do zapoznania się z przytoczeniami strony przeciwnej (innego uczestnika postępowania) lub okolicznościami ustalonymi przez sąd z urzędu wraz z możliwością ustosunkowania się do nich, jak również do rozważania przez sąd stanowiska prezentowanego przez stronę.

Z prawem do wysłuchania jest związane prawo do dowodu, które obejmuje zespół uprawnień stron i uczestników oraz reguł wiążących sąd w kontekście postępowania dowodowego. Chodzi o to, by przedmiotem dowodu uczynić każdą sporną okoliczność, relewantną dla rozstrzygnięcia sprawy.

631

Rozpoznanie sprawy w trybie upominawczym pozbawiło pozwanego prawa do przedstawienia dowodów, które podważałyby wysokość i w ogóle zasadność roszczenia powoda i to takie działanie należy ocenić jako naruszające prawo do sprawiedliwego procesu.

Pozew w sprawie XX GNc 305/12 nie był jedynym pozwem z tego okresu. W 2012 r. Spółka wytoczyła przeciwko Piotrowi Krupie łącznie pięć identycznych w swej konstrukcji pozwów. Różniły się one wyłącznie okresem, którego dotyczyło „bezpodstawne wzbogacenie” Piotra Krupy względem eBilet Sp. z o.o. oraz dochodzonymi kwotami.

Trzy z tych pozwów zostały złożone w Sądzie Okręgowym w Warszawie, dwa pozostałe (ze względu na istotnie niższą wartość przedmiotu sporu) przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia.

Jeśli chodzi o dwa pozostałe procesy przed Sądem Okręgowym w Warszawie, były one prowadzone pod sygnaturami XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12. Różnica między tymi trzema pozwami polegała wyłącznie na tym, że dotyczyły różnych okresów, to znaczy:

- sprawa XX GNc 305/12 do okresu od 28 lutego 2007 r. do 3 grudnia 2007 r.;
- sprawa XX GC 1034/12 do okresu pomiędzy 5 grudnia 2007 r. oraz 29 grudnia 2008 r.;
- sprawa XX GC 888/12 obejmowała czas od 8 stycznia 2009 r. do 29 czerwca 2009 r.

Sprawa zarejestrowana za sygn. XX GC 888/12, zakończyła się wyrokiem z 20 października 2014 r., mocą którego oddalono powództwo.

Identycznie ze sprawą zarejestrowaną za sygn. XX GC 1034/12, którą zakończył wyrok Sądu Okręgowego z 11 grudnia 2017 r. również oddalający powództwo.

Piotr Krupa podniósł, że żadnego ze wspomnianych wyroków powodowa spółka nie zaskarżyła w zwykłym trybie zaskarżenia, tj. nie wniosła apelacji. Okoliczność ta jest *per se* pośrednim dowodem świadomości powodowej spółki co do bezzasadności powództwa.

Warto zauważyć, że w obu wskazanych orzeczeniach tj. w wyroku z 20 października 2014 r., XX GC 888/12 oraz w wyroku z 11 grudnia 2017 r.

XX GC 1034/12, Sąd Okręgowy silnie akcentował brak przedstawienia dowodów wykazujących twierdzenia faktyczne pozwu:

Nie tylko jednak nie dowodzi (eBilet Sp. z o.o.), że przyznane i udokumentowane wypłaty nosiły znamiona przywłaszczenia, ale nade wszystko tego, że działania pozwanego spowodowały uszczerbek w jej majątku (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 20 października 2014 r., XX GC 888/12, str. 3, akapit drugi od dołu);

Zarzut wyrządzenia przez Piotra Krupę spółce eBilet szkody, o której mowa w art. 293 § 1 k.s.h. i wynikającej z tego dla pozwanego odpowiedzialności odszkodowawczej nie został należycie udowodniony (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 20 października 2014 r., XX GC 888/12, str. 4, akapit drugi);

*Występując z pozwem dotyczącym należności wypłacanych z kas gotówkowych spółki eBilet powinna była wskazać i udowodnić, że konkretne kwoty nie zostały w żaden sposób rozliczone, przeznaczone na pokrycie zobowiązań, ale przywłaszczone przez Piotra Krupę. Dowód taki nie został zaoferowany (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 20 października 2014 r., XX GC 888/12, str. 4, in medio);
Zatem dokumenty przedstawione przez powoda są wewnątrznie sprzeczne i nie mogą stanowić podstawy do dokonania ustaleń stanu faktycznego w niniejszej sprawie (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 grudnia 2017 r., XX GC 1034/12, str. 8-9);*

Brak więc dowodu pozwalającego zaprzeczyć zasadność zarzutu Piotra Krupy, że pobrane przez niego z kasy gotówkowej kwoty zostały zadysponowane na pokrycie zobowiązań spółki eBilet względem prowadzonego przez pozwanego przedsiębiorstwa za świadczone usługi (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 grudnia 2017 r., XX GC 1034/12, str. 9, akapit trzeci od dołu);

Sąd uznał, że w zakresie w jakim odwołuje się do obowiązku pozwanego zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, eBilet nie udowodnił, że pobranie z kasy gotówkowej kwot w dochodzonej pozwem kwocie 442 950 zł, stanowiło dla Piotra Krupy korzyść uzyskaną bez jakiegokolwiek podstawy prawnej kosztem spółki (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 grudnia 2017 r., XX GC 1034/12, str. 11, akapit

693
pierwszy).

Nakaz zapłaty w sprawie XX GNc 305/12 nigdy nie został Piotrowi Krupie doręczony. Nawet najbardziej powierzchowne wejrzenie w akta sprawy przekonuje, że pozew został opracowany wyjątkowo niestarannie. Przynajmniej w procesie o takim podłożu faktycznym nie złożono wniosku o powołanie biegłego, w celu wyliczenia wartości bezpodstawnego wzbogacenia. Dalej znacząca część załączonych dowodów jest najzwyczajniej nieczytelna.

Wszystko to rodzi podejrzenie, że pozew nie był składany z myślą o prowadzeniu sporu sądowego, ale wyłącznie z myślą o uzyskaniu nakazu zapłaty z nadzieją, że może „któryś z tych nakazów uprawomocni się”. W tym kontekście należy powrócić do problemu złożenia w pozwie dokumentów finansowych niepoświadczonych za zgodność z oryginałem. Tym elementem z pewnością powinien zainteresować się Sąd Okręgowy, choćby dlatego że dokumenty niepoświadczone nie powinny tworzyć podstawy jakiegokolwiek orzeczenia sądowego, a już na pewno nakazu zapłaty kwoty niemal półmilionowej.

Samo wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym rażąco naruszało prawo pozwanego do sądu. Wniosek ten dodatkowo potwierdza uzasadnienie obu „bliźniaczych” wyroków, wydanych w sprawach XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12. W obu omawianych wyżej uzasadnieniach Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na strukturalne i fundamentalne braki dowodów, które potwierdzałyby twierdzenia pozwu. Pozew w sprawie zakończonej wydaniem nakazu zapłaty z 19 lipca 2012 r., XX GNc 305/12 został skonstruowany identycznie, jak pozwy w sprawach XX GC 888/12 oraz XX GC 1034/12.

Wskazane okoliczności potwierdzają *per se*, że już na wstępie doszło do rażącego naruszenia praw procesowych Piotra Krupy przez wydanie nakazu zapłaty w okolicznościach, które w żadnym razie nie uzasadniały procedowania w takim trybie. Przy tym, o ile rażące usterki samego pozwu są wewnętrzną sprawą powoda, o tyle całkowity brak zainteresowania tymi usterekami przez Sąd Okręgowy należy postrzegać, jako rażące naruszenie praw procesowych pozwanego w tamtym procesie.

Należy dodać, iż Prokuratura Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie postanowieniem z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie o sygn. PR 3 Ds. 319.2016

684

umorzyła śledztwo przeciwko Piotrowi Krupie podejrzanemu o to, że w okresie od listopada 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. w Warszawie, pełniąc funkcję prezesa zarządu w eBilet Sp. z o.o., nadużył udzielonych mu uprawnień w ten sposób, że wypłacił z kasy i z rachunku bankowego spółki środki pieniężne, które nie zostały przeznaczone na działalność gospodarczą spółki w kwocie 206 118,55 zł oraz zrealizował 11 faktur na rzecz PMP Systemy Komputerowe w łącznej kwocie 278 370,70 zł bez uzasadnienia gospodarczego i pomimo niespełnienia przez faktury warunków formalnych i merytorycznych niezbędnych do ich uznania księgowego, czym wyrządził znaczną szkodę majątkową w eBilet Sp. z o.o. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 484 489,25 zł, tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.- na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. wobec niepopelnienia przez podejrzanego zarzucanego mu czynu.

Wskazane postanowienie co prawda zapadło po dacie wydania kwestionowanego nakazu zapłaty, jednakże z uwagi na łączność podmiotowo-przedmiotową dowodzi o braku przesłanek uzasadniających rozpoznanie sprawy w trybie upominawczym.

Rażące naruszenie prawa.

Art. 89 § 1 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym nie różnicuje naruszeń prawa materialnego oraz naruszeń przepisów postępowania. Stanowi jedynie szeroko o naruszeniu prawa.

O rażącym naruszeniu prawa materialnego lub procesowego można mówić wówczas, gdy treść orzeczenia pozostaje w wyraźnej sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi odmiennej wykładni przepisami.

Norma kolizyjna wyrażona w przepisie art. 479^{1a} k.p.c. obowiązującym w dacie wniesienia pozwu, nie wyłącza stosowania żadnego z przepisów o postępowaniu upominawczym. Postępowanie to z kolei nie zawiera żadnych szczególnych reguł wykluczających postępowanie w sprawach gospodarczych. Po wprowadzeniu natomiast art. 479^{14a} k.p.c. nie ma wątpliwości, że sprzeciw od upominawczego nakazu zapłaty objęty jest prekluzją dowodową, podobnie jak pozew. W art. 479⁴ § 3 k.p.c. wyłączono jedynie stosowanie w postępowaniu w sprawach gospodarczych art. 499 pkt

695

4 oraz art. 502¹ (por. Manowska Małgorzata (red) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 479^{1a} k.p.c., opubl. LexisNexis 2011)

W analizowanej sprawie kwestionowany nakaz zapłaty w sposób rażący doprowadził do naruszenia art. 499 k.p.c. w zw. z art. 498 § 2 k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 499 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. kodeksu postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. 2004.172.1804), nakaz zapłaty nie mógł zostać wydany, jeżeli według treści pozwu roszczenie jest oczywiście bezzasadne lub przytoczone okoliczności budzą wątpliwości. W realiach przedmiotowej sprawy nie było podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, albowiem przytoczone w pozwie okoliczności budziły wątpliwości, co do przywłaszczenia przez Piotra Krupę spornej części pieniędzy i uznania podejmowanych w ramach posiadanych uprawnień i kompetencji działań za naruszenie obowiązków spoczywających na prezesie zarządu spółki.

W przekonaniu skarżącego dowodów wypląt, a w niniejszej sprawie były to niewiarygodne kserokopie, nie można rozpatrywać w oderwaniu od innych działań gospodarczych i operacji finansowych podejmowanych przez osoby uprawnione do reprezentowania spółki stwierdzając, iż wskazuje to na przywłaszczenie przez pozwanego spornych kwot. Pobrana gotówka mogła być wykorzystana do dokonania rozliczeń finansowych, zapłaty należności obciążających eBilet Sp. z o.o. z różnych tytułów. Tezy o przywłaszczeniu nie da się obronić bez zbadania finansów spółki przez osobę posiadającą wiadomości specjalne, a dowodu, z opinii biegłego powódka w tym postępowaniu nie za wniosowała. Okoliczność nierozliczenia kwoty 454 562,00 zł miała być dowodzona zeznaniami Marcina Matuszewskiego, Marka Przezwańskiego oraz Stanisława Matuszewskiego. Powyższe świadczy o tym, że pozew nie był obliczony na prowadzenie postępowania dowodowego, ale właśnie na uzyskanie nakazu zapłaty.

Postępowanie zainicjowane wniesieniem pozwu w dniu 13 kwietnia 2012 r. toczyło się w trybie obowiązującym w sprawach gospodarczych. Oznacza to, że zarówno twierdzenia, jak też dowody na ich poparcie mogły zostać uwzględnione jedynie w tej części w jakiej strony zachowały terminy do ich zgłoszenia, określone przepisami art. 479¹² § 1 i art 479¹⁴ § 2 w zw., z art. 479^{14a} k.p.c. W pozostałym zakresie

podlegały odpowiednio pominięciu i oddaleniu.

Trybunał Konstytucyjny wskazał, że nawet nadając szczególne znaczenie szybkości i sprawności postępowania w zakresie spraw gospodarczych nie można przyspieszać postępowania sądowego za wszelką cenę i niedopuszczalne jest w imię szybkości rozpoznania sprawy poświęcać ochronę praw podmiotowych. (Wyrok z dnia 15 kwietnia 2009 r. w sprawie o sygn. akt: SK 28/08)

Sąd w niniejszej sprawie zasądził kwotę 454 562,00 zł od pozwanego Piotra Krupy opierając się na dokumentach odnoszących się generalnie do sposobu prowadzenia operacji gospodarczych i prawidłowości księgowania, nie zaś do konkretnych rozliczeń dokonywanych przez prezesa zarządu spółki, a mianowicie złączonych do pozwu niewierzytelnych kopiach 36 wypłat, z których nie wynika dochodzona kwota, raporcie z wyników przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. w sytuacji, gdy żądanie powoda dotyczy wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r. ekspertyzie biegłego rewidenta dot. roku 2008, nie zaś okresu objętego pozwem oraz sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2010.

Kwota podana w pozwie jako wartość przedmiotu sporu (454 562,00 zł) nie zgadza się z sumą 38 pozycji wymienionych w uzasadnieniu pozwu. Te 38 pozycji sumuje się bowiem do kwoty 455 161,28 zł, czyli wyższej o 599,28 zł od podanej wartości przedmiotu sporu.

Do innych wniosków prowadzi analiza samych dokumentów załączonych do pozwu. Wskazanych w pozwie pod pozycjami 3 oraz 4 dokumentów w ogóle nie dołączono do akt sprawy. Ponadto niektóre z dokumentów są nieczytelne. Jest przy tym charakterystyczne, że nieczytelne, bądź bardzo słabo czytelne są dokumenty opiewające na najwyższe kwoty.

We wniosku o wniesienie skargi nadzwyczajnej za nieczytelne, uznano kserokopie wyszczególnione w pozwie pod pozycjami:

- poz. 9 (KW 26 na 11 000,00 zł);
- poz. 25 (KW 3 na 26 600,00 zł);
- poz. 27 (KW 5 na 46 000,00 zł);

- poz. 28 (KW 6 na 18 000,00 zł);
- poz. 33 (KW 9 na 38 000,00 zł);
- poz. 35 (KW 12 na 70 000,00 zł).

Pozycje określone jako nieczytelne sumują się do kwoty 209 600,00 zł.

Po dodaniu 7 636,00 zł, obejmujących dokumenty brakujące (pozycja 3 i 4) suma dowodów „wadliwych” opiewa na 217 236,00 zł.

Oznacza to, że faktury istniejące i czytelne sumowały się do kwoty 454 562,00 zł - 217 236,00 zł = 237 236,00 zł.

Wskazana kwota faktur czytelnych (237 236,00 zł) stanowi 52% wartości przedmiotu sporu określonej w pozwie (454 562,00 zł).

Dołączone do pozwu dokumenty, pomimo że budziły one uzasadnione wątpliwości, co do zasadności powództwa, stały się podstawą zasądzenia niemal półmilionowej kwoty.

Po pierwsze już pobieżna lektura treści pozwu w zestawieniu z kwotą wskazaną w pozwie jako zadłużenie pozwanego, a opartą o niewierzytelne kopie wypłat z kas gotówkowych winna implikować krytyczną ocenę przez Sąd *a quo* twierdzeń powoda i wymuszać dokonanie jej dowodowej weryfikacji stosownie do art. 233 § 1 k.p.c.

Występując z pozwem dotyczącym należności wypłacanych z kas gotówkowych eBilet Sp. z o.o. powinna była wskazać i udowodnić, że konkretne kwoty nie zostały w żaden sposób rozliczone, przeznaczone na pokrycie zobowiązań, ale przywłaszczone przez Piotra Krupę. Dowód taki nie został zaoferowany. Nie stanowi go w szczególności wskazane powyżej kopie raportów, czy ekspertyzy zwłaszcza, iż w ogóle one ze sobą nie korelują. Dokumenty te, mający charakter dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c., nie mogą być dowodem na poparcie tezy o nieusprawiedliwionym przejściu spornej kwoty z majątku powodowej spółki do majątku pozwanego. Dowodu uzasadniającego roszczenie nie stanowi dokumentacja księgowa, która przekonuje o tym, że w spółce dokonywane były różne operacje, nie można zatem uznać, czy faktycznie, jak twierdzi powódka, pobrane przez pozwanego kwoty nie zostały przeznaczone na pokrycie istniejących wówczas zobowiązań.

Tym samym brak było podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Sąd *a quo* powinien bowiem, dostrzec zagrożenie istotnego naruszenie bezpieczeństwa prawnego pozwanego i celem przeprowadzenia postępowania dowodowego na zasadach ogólnych, które pozwoliłoby dokonać wszechstronnej oceny stosunku zobowiązaniowego pomiędzy stronami stwierdzić brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Warto dodać, że w obu wskazanych wcześniej orzeczeniach tj. w wyroku z 20 października 2014 r., XX GC 888/12 oraz w wyroku z 11 grudnia 2017 r. XX GC 1034/12, Sąd Okręgowy silnie akcentował brak przedstawienia dowodów, wykazujących twierdzenia faktyczne pozwu i oddalił powództwa spółki Bilet przeciwko Piotrowi Krupie po rozpoznaniu sprawy na rozprawach. Tak jak wskazano powyżej, powództwa dotyczyły takiego samego stanu faktycznego, jak w niniejszej sprawie, z tym, że sprawa XX GC 1034/12 dotyczyła okresu pomiędzy 5 grudnia 2007 r. oraz 29 grudnia 2008 r.; natomiast sprawa XX GC 888/12 obejmowała czas od 8 stycznia 2009 r. do 29 czerwca 2009 r.

Powyższa sytuacja wywarła konkretne i daleko idące skutki prawne w zakresie sytuacji majątkowej pozwanego, gdyż z chwilą uprawomocnienia nakazu zapłaty stał się on tytułem egzekucyjnym, a następnie tytułem wykonawczym, uprawniającym do przedsięwzięcia czynności egzekucyjnych względem pozwanego. Brak stosownej reakcji Sądu i wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wbrew ciężącym na organie orzekającym obowiązkom weryfikacji chociażby treści pozwu i jego załączników, nie zapewniło pozwanemu należytej ochrony. Powyższe skutkuje to koniecznością wniesienia skargi nadzwyczajnej w niniejszej sprawie przez Prokuratora Generalnego.

Wobec powyższego należy zwrócić uwagę, że wydając zaskarżony niniejszą skargą nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd *a quo* nie pochylił się w sposób adekwatny do wymogów wynikających z przepisów prawnych oraz powagi sprawy dotyczącej obowiązku zapłaty sumy prawie półmilionowej i bezrefleksyjnie przyjął twierdzenia strony inicjującej proces, co do zasadności roszczenia. Jednocześnie Sąd dysponował materiałem, w postaci załączników do pozwu, z których wynika, że

GSP

wierzytelność dochodzona przez powoda może być wątpliwa, co wyklucza wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (art. 499 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Brak skierowania w tych okolicznościach sprawy do postępowania w oparciu o przepisy ogólne aprobeuje rażące naruszenie interesów pozwanego polegające na wprowadzeniu daleko idącej dysproporcji praw i obowiązków na jego niekorzyść.

Nakaz zapłaty nie może być także wydany, gdy wprawdzie z samego pozwu bądź dołączonych doń dokumentów nie można wysnuć wniosku o oczywistej bezzasadności roszczenia, ale materiał dowodowy dołączony do pozwu i jego uzasadnienie są tego rodzaju, że przytoczone przez powoda okoliczności budzą wątpliwość. Zachodzi wówczas konieczność weryfikacji twierdzeń powoda w toku postępowania dowodowego oraz w świetle twierdzeń pozwanego.

Podstawą oceny roszczenia z punktu widzenia przesłanek wskazanych w art. 499 k.p.c. są nie tylko twierdzenia faktyczne zawarte w pozwie, lecz także załączone ewentualnie do pozwu dowody (por. M. Manowska, *Postępowanie nakazowe i upominawcze*, Warszawa 2001, s. 128–129; *eadem*, komentarz do art. 499 k.p.c. (w:) M. Manowska (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. I, Warszawa 2015, uw. 1 i 3, s. 1393; A. Marciniak, komentarz do art. 499 k.p.c. (w:) A. Marciniak, K. Piasecki (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*, t. II. *Komentarz do art. 367–729*, Warszawa 2014, nb. 2 i 3, s. 469; H. Pietrkowski (w:) J. Gudowski (red.), *System Prawa Procesowego Cywilnego*, t. III. *Środki zaskarżenia*, cz. 2, Warszawa 2013, s. 710). Podgląd przeciwny zakłada, że przy dokonywaniu oceny, czy zachodzi któraś z przeszkód wskazanych w art. 499 § 1 pkt 1–4, sąd lub referendarz sądowy kieruje się wyłącznie twierdzeniami faktycznymi zawartymi w pozwie (por. L. Peiper, *Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego*, t. 2, Kraków 1934, art. 470, uw. 2, s. 956; Ł. Piebiak (w:) B. Draniewicz, Ł. Piebiak, *Postępowania odrębne. Komentarz*, Warszawa 2007, art. 499, nb. 1, s. 300; M. Sadowski, *Co oznacza zakaz dołączania dowodów oraz obowiązek ich wskazania w treści pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 505³² § 1 k.p.c.)*, PPC 2011, nr 2, s. 125–126).

W niniejszej sprawie zarówno treść samego pozwu, wskazanej podstawy roszczenia art. 293 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c., jak też załączniki w postaci kserokopii

700

dokumentów niepoświadczonych za zgodność z oryginałami oraz niekorelujących ze sobą uzasadniały przyjęcie, iż zachodzą przeszkody do wydania nakazu zapłaty.

W pozwie powołano się na zarzuty pobierania przez Piotra Krupę (skarżącego) pieniędzy z kasy spółki i późniejszego ich przywłaszczenia. Tymczasem jako prezes zarządu spółki od momentu jej powstania miał prawo i obowiązek pobierania z kasy spółki pieniędzy na pokrycie potrzeb spółki. Dołączone do pozwu dokumenty mające potwierdzać rzekome przywłaszczenie pieniędzy przez Piotra Krupę w istocie trudno nazwać dokumentami.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie I ACa 831/10 w tezie 2 stwierdził: „Niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem”. Charakter kserokopii był wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 29 marca 1994 r., IIICZP 37/94 Sąd Najwyższy stanął, na stanowisku, że „niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem”. Podobnie jak odpis, kserokopia może być jednak uznana za dokument stanowiący dowód istnienia oryginału i dlatego podlega podwójnej ocenie. Raz jako dokument prywatny, mający stanowić źródło wiadomości o istnieniu oryginalnego dokumentu, a drugi raz, jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o faktach. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest; zgodnie z art. 245 k.p.c., zawarte w nim i podpisane oświadczenie, stąd dla uznania kserokopii za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem jest umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Natomiast bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument (zob. OSNCP 1994,11 poz.206).

Sąd pozostawał zobligowany do rozważenia nie tylko tego, czy w świetle prawa materialnego roszczenie powoda istnieje, a więc, czy przykładowo czynność prawna, z której ma ono wynikać, nie jest nieważna, lub czy przysługuje ono powodowi (por. Ł. Piebiak, komentarz do art. 499 k.p.c. (w:) B. Draniewicz, Ł. Piebiak, Postępowania odrębne..., nb. 2, s. 301), ale również to, czy stało się ono wymagalne

701

najpóźniej w chwili wydawania nakazu zapłaty (por. ibidem, s. 302).

Występując z pozwem, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, eBilet Sp. z o.o. wskazała jako podstawę prawną przepisy art. 293 § 1 k.s.h., w zw. z art. 415 k.c.

Przepis art 293 k.s.h. stanowi w § 1, że członek zarządu odpowiada wobec spółki za Szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, chyba że nie ponosi winy. Sprzeczność z prawem obejmuje zarówno naruszenie przepisów kodeksu spółek handlowych, jak i innych. Przy ocenie zawinienia należy się odnosić do sformułowanej w § 2. powinności dołożenia przez te osoby podwyższonej miary staranności wynikającej z zawodowego charakteru ich działalności.

Występując z roszczeniem odszkodowawczym na tej podstawie prawnej spółka obowiązana była udowodnić okoliczności uzasadniające odpowiedzialność jej funkcjonariusza, który mógł się z niej zwolnić dowodząc braku winy, tj. dołożenia wymaganej staranności przy wykonywaniu obowiązków. Zgodnie z wyrokiem wydanym przez Sąd Najwyższy 17 kwietnia 2009 r. w sprawie II PK 273/08, zarządzanie podmiotem gospodarczym i zawieranie kontraktów z istoty rzeczy związane jest z podejmowaniem decyzji oraz ryzykiem, że nie zawsze okażą się one trafione i przyniosą korzyści. Dla uznania podejmowanych w ramach posiadanych uprawnień i kompetencji działań za naruszenie obowiązków spoczywających na prezesie zarządu spółki konieczne jest wykazanie, że zarzucane mu zachowania wynikały ze szczególnie negatywnego stosunku do obowiązków, wyrażającego się winą umyślną lub rażącym niedbalstwem.

Powód nie tylko jednak nie dowodzi, że przyznane i udokumentowane wypłaty nosiły znamiona przywłaszczenia, ale nade wszystko tego, że działania pozwanego spowodowały uszczerbek w jej majątku. Okoliczności nie wynikają z pozwu. Na podstawie złożonej przez powodową spółkę dokumentacji, której wiarygodność budzi uzasadnione wątpliwości, nie jest możliwe stwierdzenie ani faktu przywłaszczenia, ani wyrządzenia przez to szkody w majątku eBilet Sp. z o.o.

Nie zostało także wykazane istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego a szkodą, a więc tego, że powstała ona na skutek

702

niezgodnego z prawem lub statutem działania prezesa zarządu spółki. Tymczasem związek przyczynowy jest konieczną przesłanką powstania odpowiedzialności odszkodowawczej, a jego brak powoduje, że nawet zakwalifikowanie określonego zachowania jako bezprawnego i zawinionego oraz ustalenie faktu poniesienia szkody nie może prowadzić do uznania odpowiedzialności' za nią. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 11/03/2009 r, I CSK 363/08)

Dowodów wypłat nie można rozpatrywać w oderwaniu od innych działań gospodarczych operacji finansowych podejmowanych przez osoby uprawnione do reprezentowania spółki, stwierdzając, iż prosty brak dowodów wpłat wskazuje na przywłaszczenie przez pozwanego spornych kwot. Sąd nie rozważył okoliczności, iż pobrana gotówka mogła być wykorzystana do dokonania rozliczeń finansowych, zapłaty należności obciążających eBilet Sp. z o.o. z różnych tytułów. Tezy o przywłaszczeniu nie da się obronić bez zbadania finansów spółki przez osobę posiadającą wiadomości specjalne, a dowodu, z opinii biegłego powódka w tym postępowaniu nie za wniosowała.

Zarzut wyrządzenia przez Piotra Krupę eBilet Sp. z o.o. szkody, o której mowa w art. 293 § 1 ks.h. i wynikającej z tego dla pozwanego odpowiedzialności odszkodowawczej nie został należycie udowodniony. Ze względu na użycie w art. 293 § 1 k.s.h., tak jak w art. 471 k.c., zwrotu „chyba że”, rozkład ciężaru dowodu przesłanek odpowiedzialności jest według art. 293 § 1 k.s.h. w związku z art. 6 k.c. taki sam, jak według art. 471 k.c. w związku z art. 472 i 6 k.c.

Spółka powinna udowodnić, tak jak wierzyciel, szkodę, niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków oraz związek przyczynowy między szkodą a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków, a na członku zarządu lub innego organu spółki albo likwidatorze spoczywa, tak jak na dłużniku, ciężar dowodu braku winy, czyli dołożenia należytej staranności przy wykonywaniu swych obowiązków. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie musi się łączyć, z naruszeniem przepisów obowiązującego prawa lub postanowień umowy spółki. W konsekwencji, niezastosowanie się członka zarządu do uchwał i decyzji poszczególnych organów spółki może uzasadniać odpowiedzialność na podstawie art. 293 k.s.h. tylko o tyle, o ile uchwały te i decyzje mają umocowanie w przepisach obowiązującego prawa lub

703

w umowie spółki. Jeżeli natomiast niewykonana przez członka organu uchwała lub decyzja została wydana bez upoważnienia do tego w przepisach obowiązującego prawa lub w postanowieniach umowy spółki, niezastosowanie się do niej nie może uzasadniać odpowiedzialności na podstawie art. 293 k.s.h. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, sygn. akt I ACa 825/14).

Nieuzasadniona jest druga z podstaw dochodzenia roszczenia, tj. art. 415 k.c. Biorąc bowiem pod uwagę prymat stosunku organizacyjnego nad innym stosunkiem prawnym łączącym danego członka zarządu ze spółką, uznać należy, że dyspozycja art. 293 § 1 k.s.h., w przypadku wyrządzenia szkody spółce przez członka zarządu wadliwym wykonywaniem zarządu, stanowi autonomiczną podstawę dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. W tym wypadku, wyłączone zostały tzw. zasady ogólne wynikające z kodeksu cywilnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 23 stycznia 2013 r. (V ACa 1016/12, LEX nr 1313248).

Mając na uwadze powyższe, doszło zatem do wadliwości w procesie stosowania prawa przez Sąd a quo, przyjmującej postać zachowania wypełniającego znamiona rażącego naruszenia prawa w rozumieniu przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym odnoszących się do tej podstawy skargi nadzwyczajnej. Jest to w sposób oczywisty naruszenie o charakterze dostrzegalnym *prima facie* i bez potrzeby przeprowadzania rozległej analizy prawnej.

Reasumując rażące naruszenie prawa w niniejszej sprawie polegało na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przez Sąd orzekający w sprawie norm wyrażonych w przepisach art. 499 k.p.c. w zw. z art 498 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania) w zw. z art. 129 §2 k.p.c., poprzez zasądzenie od pozwanego Piotra Krupy na rzecz strony powodowej kwoty 454 562,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty w oparciu o twierdzenia strony powodowej oraz dołączone do pozwu dokumenty w postaci:

- kserokopii dokumentów „KW” niepoświadczonych za zgodność z oryginałami z których nie wynika dochodzona kwota,
- kserokopii nie poświadczonych za zgodność z oryginałem raportu z wyników przeglądu ksiąg rachunkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. w sytuacji,

gdy żądanie powoda dotyczy wypłat z powodowej spółki z okresu od 28 lutego 2007 r. do dnia 3 grudnia 2007 r.

- ekspertyzy biegłego rewidenta dot. roku 2008, nie zaś okresu objętego pozwem,
- sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2010, nie zaś za rok 2007 objęty żądaniem pozwu i przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda i wydanie nakazu zapłaty w oparciu o treść powyższych dokumentów prywatnych, pomimo tego, że budziły one uzasadnione wątpliwości w zakresie istnienia i określonej w nich wysokości zadłużenia pozwanego i sprawa winna być skierowana do postępowania według przepisów ogólnych i wyznaczenia rozprawy;

Z kolei rażące naruszenie prawa polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przez Sąd orzekający w sprawie norm wyrażonych w przepisach art. 293 k.s.h, w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 499 k.p.c. w zw. z art 498 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania) spowodowało się do rozpoznania sprawy w trybie upominawczym w sytuacji zaistnienia oczywistej bezzasadności roszczenia, gdy twierdzenia zawarte w pozwie w świetle prawa materialnego wskazanego jako podstawa roszczenia art. 293 § 1 k.s.h. w zw. z art. 415 k.c. nie uzasadniały dochodzonego roszczenia, a zwłaszcza nie potwierdzały, aby pozwany w sposób bezprawny i zawiniony pobrał na własne potrzeby środki pieniężne z kasy powodowej spółki oraz nie wykazano szkody i istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego a szkodą i sprawa winna być skierowana do postępowania według przepisów ogólnych i wyznaczenia rozprawy.

Uzasadnienie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nakazu zapłaty.

Prokurator Generalny uznał, że w sprawie uzasadniony jest wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nakazu zapłaty do czasu zakończenia postępowania ze skargi nadzwyczajnej, złożony na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. przy zastosowaniu art. 95 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie Bogdana Mieczkowskiego prowadzi postępowanie egzekucyjne o sygn. Km 380/13, na podstawie tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Gospodarczego XX Wydziału Gospodarczego sygn. akt XX GNc 305/12 z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie z powództwa eBilet Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Piotrowi Krupie.

Jak wynika z pisma pełnomocnika pozwanego z dnia 11 marca 2022 r. ostatnia informacja o stanie zaległości opatrzona jest datą 8 lipca 2021 r., zaś ogólna kwota objęta egzekucją na ten dzień wyniosła 898 973,09 zł. Z tejże informacji wynika, że dzienny wzrost długu z tytułu odsetek wynosi 51,55 zł dziennie. Ponieważ od 8 lipca 2021 r. do 11 marca 2022 r. upłynęło 236 dni, kwota odsetek według stawki podanej przez komornika wzrosła o 12 165,80 zł (236 x 51,55 zł). W rzeczywistości ten wzrost jest wyższy, ponieważ od listopada 2021 r. stopa odsetek za opóźnienie systematycznie wzrasta. W przybliżeniu zatem należność główna wraz z odsetkami i kosztami egzekucji wynosi według pełnomocnika pozwanego na dzień 11 marca 2022 r. 915 000,00 zł.

Przy uwzględnieniu przedstawionych wyżej okoliczności sprawy, w tym naruszeniu przez Sąd orzekający bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa materialnego oraz procesowego, biorąc pod uwagę możliwą ewentualną redukcję wysokości zadłużenia, pozwanemu grozi niepowetowana szkoda.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że w postanowieniu z dnia 25 września 2018 r. sygn. akt II GW 22/18, Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnił, że przewidziana w art. 388 § 1 k.p.c. ochrona tymczasowa ma na celu zapobiegnięcie ryzyku powstania dla odwołującego się znacznych trudności związanych z przywróceniem stanu poprzedniego.

Również w Komentarzu do Kodeksu postępowania cywilnego, Tom III, Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, pod red. T. Erecińskiego, wskazane zostało, że przez pojęcie „niepowetowana szkoda” należy rozumieć zarówno każdy uszczerbek majątkowy, jak i dolegliwość niemajątkową, której nie będzie można wynagrodzić przez późniejszy zwrot spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia ani też wskutek wykonania wyroku nie będzie możliwe przywrócenie do poprzedniego stanu. Do takiej sytuacji zaliczyć należy wyegzekwowanie świadczenia nienależnego

wierzycielom, w oparciu o orzeczenie sądowe dotknięte rażąco naruszeniami prawa materialnego, a więc jako z natury rzeczy sprzeczne z porządkiem prawnym, a tym samym nie jest pożądane, aby orzeczenie takie w ogóle mogło stać się podstawą prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Pomocniczo zauważyć należy też, że w postanowieniu z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt II CZ 69/15, Sąd Najwyższy wskazał, że wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku, zawartego w skardze kasacyjnej, przysługujący na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w razie wniesienia skargi kasacyjnej, nie jest elementem skargi, lecz odrębnym środkiem procesowym służącym wstrzymaniu wykonania zaskarżonego wyroku Sądu II instancji i choć przysługuje tylko w razie wniesienia skargi kasacyjnej to może być zawarty zarówno w skardze, jak i w odrębnym piśmie procesowym i jest rozpoznawany niezależnie od skargi kasacyjnej przez Sąd II instancji.

Przedmiotowy wniosek należy uznać za zasadny i słuszny, gdyż niewątpliwie zarzuty i twierdzenia stawiane na gruncie kwestionowanej przez pozwanych umowy kredytu mieszkaniowego, uzasadniają przyjęcie, iż w ich świetle - w przypadku wniesienia skargi nadzwyczajnej jakiegokolwiek dalsze wykonanie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Warszawie wyrządzi pozwanemu niepowetowaną szkodę.

W toku prowadzonych przez komornika czynności, dokonano sprzedaży licytacyjnej nieruchomości dłużnika. Piotr Krupa wskazał, iż pomimo tego nadal jest prowadzone postępowanie egzekucyjne.

Wniosek niniejszy ma uchronić pozwanego przed negatywnymi skutkami prowadzonej egzekucji. Ponadto dalszy bieg postępowania w sprawie spowodowałby powstanie kolejnych kosztów w postaci m.in. dalszych odsetek za opóźnienie od należności głównej, która zdaniem pozwanego została niesłusznie zasądzona na rzecz powoda, a także wysokich kosztów postępowania egzekucyjnego.

W sprawie, której dotyczy niniejsza skarga nadzwyczajna, orzeczenie wydał Sąd Okręgowy w Warszawie jako Sąd I instancji, jednak na mocy art. 95 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym do postępowania zainicjowanego ze skargi nadzwyczajnej stosuje się odpowiednio przepisy o skardze kasacyjnej, pomimo że ustawodawca zaniechał wskazania takiego sposobu stosowania tych przepisów.

Wyjaśnienia w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 24 lipca 2019 r. sygn. akt I NSNc 9/19, wskazał, że uznaje on, iż w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy o Sądzie Najwyższym do skargi nadzwyczajnej, w tym do postępowania w sprawie tej skargi, w zakresie spraw cywilnych stosuje się odpowiednio przepisy k.p.c. dotyczące skargi kasacyjnej. Jeśli zatem nadzwyczajna przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego, to ze względów celowościowych słusznym jest uznanie, że adresatem wniosku o wstrzymanie wykonalności zaskarżonego skargą nadzwyczajną prawomocnego orzeczenia Sądu I instancji jest właśnie ten Sąd. Przemawia za tym także rozwiązanie wynikające z art. 388 § 1 k.p.c. które przewiduje, że wstrzymanie wykonalności orzeczenia dotyczy zasadniczo orzeczeń zaskarżonych skargą kasacyjną i nie istnieje taka możliwość w przypadku orzeczeń, w stosunku o których nie służy skarga kasacyjna bądź skarga nie została wniesiona mimo jej dopuszczalności.

Podsumowując, w okolicznościach analizowanej sprawy, należy stwierdzić, że kwestionowany nakaz zapłaty w sposób rażący naruszył prawo, a także naruszył zasady konstytucyjnego dotyczące bezpieczeństwa prawnego jednostki.

Z uwagi na charakter naruszenia, zasadnym jest złożenie wniosku kasacyjnego o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach niniejszego postępowania. Istnieje bowiem procesowa konieczność rozpoznania powództwa oraz wydania rozstrzygnięcia merytorycznego w przedmiocie żądania strony powodowej, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego z udziałem pozwanego. Wyklucza, to orzekanie reformatoryjne w instancji nadzwyczajnej.

Uchylenie orzeczenia jest też jedyną drogą do realizacji zasady zaufania obywatela do państwa, w tym do władzy sądowniczej, która wydając zaskarżone orzeczenie nie uwzględniła bezpieczeństwa prawnego jednostki. Wreszcie uchylenie nakazu zapłaty jest niezbędne dla zapewnienia zasady sprawiedliwości społecznej.

Analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwala na sformułowanie wniosku, że wniesienie skargi nadzwyczajnej do Sądu Najwyższego jest zasadne.

Orzeczenie nie może być uchylone lub zmienione w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Usunięcie uchybień powodujących naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasadę sprawiedliwości społecznej jest możliwe jedynie poprzez wystąpienie do Sądu Najwyższego ze skargą nadzwyczajną.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że spełnione zostały przesłanki wynikające z art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej okoliczności, wnoszę jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego

Załączniki:

- odpisy skargi nadzwyczajnej - 7 egz.
- oryginał pełnomocnictwa z dnia 10 marca 2022 r. do reprezentowania Piotra Krupy przez r.pr. Bogudara Kordasiewicza - 1 egz.
- wyciąg z Zarządzenia Nr 23/18 Prokuratora Generalnego z dnia 30.07.2018 r. w sprawie ustalenia zakresu czynności Prokuratora Generalnego, Prokuratora Krajowego i pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego,